

«УКРГІПРОЦУКОР» - 70 років

Є.І. Шкабара - генеральний директор ПрАТ «УКРГІПРОЦУКОР»

У жовтні 2014 року інститут «УКРГІПРОЦУКОР» відзначив своє 70-річчя.

У 1944 році було створено Київське відділення тресту «Цукорпромпроект», що поклало початок українському проектному інституту.

Це було викликано потребою відновлення зруйнованої війною цукрової промисловості. З 158 цукрових заводів 70% було виведено з ладу, а 42% – зруйновано повністю.

Створення Київського відділення наблизило проектування до відновлюваних заводів, прискорило розробку документації.

Першим директором проектного відділення був **А.І. Трахтенгерц**, до 1949 року на цій посаді працювали **М.І. Мойанський** та **П.П. Мазур**.

Під керівництвом **М.І. Ронжина**, який очолював колектив в 1949-1959 роках, процес проектування зруйнованих заводів здійснювався на їх будівельних майданчиках. До 1950 року відновлення заводів майже закінчилось і сумарна потужність цукрових заводів України досягла довоєнного рівня.

Постійно зростаюча потреба в цукрі вимагала збільшення виробництва цукрових буряків та нарощування виробничих потужностей для їх переробки. У 1950 році Уряд приймає рішення про будівництво в Україні нових заводів, відповідно виникає потреба в проектах.

Рішенням Ради Міністрів України в **1954 році** Київське

відділення «Цукорпромпроект» перетворюється на **Український державний проектний інститут «Укрдіпроцукор»**.

У період 1951-1955 років в Україні було запроєктовано та збудовано 6 нових цукрових заводів з виробничою потужністю від 1,5 до 2,5 тис. тонн переробки буряків на добу.

З 1957 року по 1966 рік інститут очолював **Ф.М. Пашковський**. Це був період інтенсивного будівництва нових цукрових заводів, в т.ч. спільно з фірмами Польщі, Франції, Великобританії та Чехословаччини. Було збудовано 24 цукрові заводи за прогресивними технологічними схемами з новим вітчизняним та ім-

портним обладнанням, 4 з яких - потужністю по 5,0 тис. тонн переробки буряків на добу кожен.

Одночасно здійснювалася модернізація діючих цукрових заводів; впроваджувалося безперервно діюче обладнання; існуюче обладнання переводилось на індивідуальний електропривід; вугільні парові котли перероблялись для спалення мазуту, що корінним чином змінило працю кочегарів та зольників.

Збільшення виробництва буряків гостро поставило завдання з механізації вантажно-розвантажувальних робіт сировини. З метою вирішення цього питання працівники інституту «Укрдіпроцукор» створили буртоукладачі для буряків і розробили серію їх модифікацій: ГОНТО, БУМ-У3, БУМ-У4, БУМ-У25.

У складній конкурентній боротьбі з іншими інсти-

тутами, організаціями та підприємствами інститут «Укрдіпроцукор» в співдружності з Київським машинобудівним заводом першим досяг серійного виробництва буртоукладачів згідно власних конструкторських розробок. Вже в 1965 році випуск таких машин досяг 450 одиниць на рік, що дозволило вивільняти від важкої фізичної праці на бурякоприймальних пунктах десятки тисяч робітників та значно підвищити рівень вантажно-розвантажувальних та транспортно-складських робіт з буряками.

У цей період було здійснено будівництво власного виробничого корпусу, де і розміщується на даний час.

З 1966 року по 1981 рік інститут очолював досвідчений виробничник **О.О. Штангесв**, а з 1982 по 1994 рік інститутом керував **Є.В. Лобановський**. При цих високопрофесійних і вимогливих керівниках продовжувався розвиток виробничо-технічної бази інституту, збільшувалися обсяги проектних робіт, покращувалась якість документації.

За проектами інституту здійснювалась реконструкція та технічне переозброєння цукрових заводів в Україні, Білорусі, Росії, Молдові та в інших країнах.

Початок виготовлення вітчизняними машинобудівними заводами обладнання великої оди-

ничної потужності дозволило створити цукровий завод потужністю 6,0 тисяч тонн переробки буряків за добу.

У 1975 році був введений в дію Теофіпольський цукровий завод (Хмельницька область) виробничою потужністю 6,0 тис. тонн переробки буряків на добу, побудований повністю на вітчизняному обладнанні.

З 1971 по 1986 роки було запроектовано і введено в експлуатацію ще 6 заводів такої потужності – Чортківський, Радехівський, Оржицький на вітчизняному обладнанні; Деражнянський, Добровеличківський, Крижопільський – на комплектному обладнанні з Польщі.

За проектами інституту в Україні за 1951-1994 роки було збудовано 44 цукрових заводи, реконструйовано із значним збільшенням виробничої потужності 15 заводів, здійснена модернізація об'єктів на 137 підприємствах цукрової галузі.

За значні досягнення в роботі колектив «Укрдпроцукор» отримав урядові нагороди, пам'ятні знаки, а спеціалісти – ордена і медалі.

Нові технічні рішення, запропоновані проектантми інституту, з механізації ВРТС робіт з удосконалення водопостачання та очисних споруд, будівництва складів безтарного зберігання цукру та інше, неодноразово експонували на виставках, а їх автори отримували авторські свідоцтва, дипломи і медалі.

Незабутньою сторінкою в іс-

торії інституту «Укрдпроцукор» стала в 1965-1980 роках участь 45-ти спеціалістів в наданні технічної допомоги з розвитку цукрової промисловості в Республіці Куба. Наші спеціалісти з честю виконали виробниче завдання та отримали подяку від уряду Куби. За проектами, розробленими разом проектантми інституту і кубинськими спеціалістами, було реконструйовано 24 цукрових заводи та збудовано 4 нових підприємства.

Інститутом також виконувалась проектна документація для Білорусі, Росії, Азербайджану, Узбекистану, Туркменістану, Індії, Алжиру, Болгарії, Судану та інших країн.

На початку 90-х років різко погіршилась ситуація в цукровій промисловості України: посівні площі буряків зменшились в 2,5 рази, а виробництво цукру скоротилося в 4,5 рази. Майже всі цукрові заводи опинилися в руках власників, які по-різному вирішували їх долю.

Багато цукрових заводів збанкрутували і припинили виробничу діяльність. Відповідна ситуація склалась в інституті: значно зменшились замовлення, почав коригуватись кадровий склад колективу. Вихід з даної ситуації був один: приватизація інституту його колективом.

У 1997 році Український державний проектний інститут був перетворений у **Відкрите акціонерне товариство «Укргіпроцукор»**. Колектив взяв у свої руки процес виживання та досяг

успіху. Була переглянута структура, об'єднані споріднені підрозділи, а вивільнені площі віддали в оренду.

У 2010 році ВАТ «Укргіпроцукор» було переіменовано в **ПрАТ «Укргіпроцукор»**.

Усі ці роки «Укргіпроцукор» не припиняв проектної роботи і послідовно розробляв проекти реконструкції та модернізації заводів за їх замовленням.

У цих складних умовах в колективі зберігся висококваліфікований склад фахівців, була посилена виробничо-технічна база, підвищена якість проектів. Також була здійснена комп'ютеризація проектування з використанням програмних засобів; придбана нова розмножувальна техніка; стало можливим видавати замовникам документацію в електронному вигляді.

Для забезпечення належних умов роботи працівників були проведені необхідні ремонтні роботи та подальша модернізація технічного оснащення.

За останні роки «Укргіпроцукор» розробив документацію з реконструкції та модернізації об'єктів на 23 цукрових заводах України, 11 – Росії, 3 – Білорусі, 1 – Киргизії.

У складі розробленої за останні роки документації є:

- комплексно-механізовані склади буряків з розміщенням сплавних площадок з пересувними гідромоніторами, станції вилучення буряків з залізничних вагонів та автотранспортних засобів;

- тракти подачі буряків, в т.ч. «суха» подача, мийні відділення зі схемою утилізації відходів;

– бурякопереробні відділення з різними видами дифузій, станції фільтрації, випарні станції, продуктові відділення, сушки цукру з застосуванням нового ефективного обладнання;

– вапняково-газові печі з трактом подачі шихти;

– удосконалення водного господарства та очисних споруд;

– комплекси для безтарного зберігання цукру (силоси), фасувальні фабрики цукру-піску;

– жомосушарні та жомогрануляційні відділення зі складом зберігання жому;

– склади меляси з ємностями 5,0 та 10,0 тис. м³;

– застосування замість газу мазуту в котельні та ТЕЦ цукрових заводів.

Дуже тісні стосунки, в творчому відношенні, склалися між інститутом «Укргіпроцукор» та цукровими заводами Республіки Білорусь. Починаючи з 2003 року, «Укргіпроцукор» приймає участь в плановій реконструкції Жабінковського цукрового заводу з поетапним доведенням його потужності з 3,0 до 10,0 тис. тонн переробки цукрових буряків за добу. Реконструкція виконується на базі сучасного обладнання від європейських виробників з впровадженням прогресивних технологічних схем, раціонального використання тепла і свіжої річкової води. В результаті реалізації проектних рішень цукровий завод досяг високих техніко-економічних показни-

ків і покращив якість цукру-піску.

Основні показники по питомим витратам на одну тону переробки цукрових буряків складають: по паливу – 2,3%, по електроенергії – 20,0 кВт/год., свіжої річкової води – 0,5м³. Збільшення рівня автоматизації дозволило зберегти існуючий штатний розклад. Реконструкція виконується в межах промислової території заводу без прирізки додаткових земельних ділянок.

Серед оригінальних проектів на цьому заводі слід відмітити: комплексний склад безтарного зберігання цукру-піску, який складається з 2-х залізобетонних силосів ємністю по 2,5 тис. тонн кожний; станція фільтрації суспензії соку I-ї сатурації зі складом дефекату; фасувальна фабрика цукру-піску; жомосушарне і жомогрануляційне відділення зі складом безтарного зберігання гранульованого жому.

За нашими проектами реконструйовано Слуцький цукровий завод з доведенням його потужності з 3,0 до 6,0 тис. тонн переробки буряків за добу.

У своїй роботі ПрАТ «Укргіпроцукор» плідно співпрацює з провідними європейськими фірмами з проектування цукрових заводів і силосів цукру: АВ-Техно (Польща); IPRO Industrieprojekt GmbH (Німеччина), «Інжинірінг Консультант» (Австрія), «АЕРМЕС» (Італія), SVS Project Menagement (Англія).

Протягом багатьох років високий технічний рівень та якість проектів «Укргіпроцукор», в першу чергу, забезпечується згуртованим колективом висококваліфікованих фахівців з великим досвідом проектування і будівництва цукрових заводів. Серед них слід відзначити: головних інженерів проектів *І.С. Тригуба, Ю.Л. Борисенка, П.І. Карпенка*; керівників підрозділів і головних спеціалістів *Н.І. Машир, О.В. Рябошапку, М.І. Костюкевича, С.М. Степаненко, Н.І. Малінко, С.С. Рутгайзер, Л.Л. Тригуб, Л.Ф. Огірчук, Л.А. Супруненко, В.В. Ломако, А.М. Мостового, А.Т. Корнійчука, Є.О. Сатрапінського*.

Значний вклад в успішну діяльність ПрАТ «Укргіпроцукор» вносять заступники генерального директора: з фінансів – *Н.Є. Костюк*; з господарської діяльності – *В.Л. Сирай*.

Для забезпечення проектно-ї діяльності в Україні, Росії, Білорусі та в інших країнах ПрАТ «Укргіпроцукор» має всі необхідні ліцензії та дозволи, а головні інженери проектів отримали сертифікати відповідального виконавця проектних робіт.

Відмічаючи своє 70-річчя, колектив «Укргіпроцукор» спроможний до комплексної і в повному обсязі розробки документації на будівництво, реконструкцію та модернізацію цукрових заводів будь-якої потужності в стислі строки з гарантією високого технічного рівня і належної якості.

В цей святковий день хочу побажати всім працівникам ПрАТ «Укргіпроцукор» та їхнім близьким щастя, міцного здоров'я, успіху і благополуччя. Хай ювілейний рік стане роком старту нових успішних проектів, точкою відліку нового етапу розвитку!